

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**23 січня 2025 р.
January 23, 2025**

**м. Рівне, Україна
Rivne, Ukraine**

СЕКЦІЯ 8. УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ (ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ; ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК; МЕНЕДЖМЕНТ; МАРКЕТИНГ; ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ) SECTION 8. MANAGEMENT AND ADMINISTRATION (ACCOUNTING AND TAXATION; FINANCE, BANKING, INSURANCE AND STOCK MARKET; MANAGEMENT; MARKETING; BUSINESS AND TRADE)	56
<i>Кондєєв Є. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	56
<i>Литвиненко О. С.</i> ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ ІННОВАЦІЙ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	58
<i>Моїсеєнко В. С.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВАМИ АГРОБІЗНЕСУ	60
<i>Сук П. Л.</i> РОЗРАХУНОК МЕТОДУ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ПРИБУТКУ ВІД ІНШОЇ НЕОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	62
<i>Шепетько О. М.</i> АУДИТ БАЛАНСУ (ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН): АКТУАЛЬНІ ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	64
СЕКЦІЯ 9. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 9. MEDICAL SCIENCES	66
<i>Железняков О. Ю.</i> ВПЛИВ ОЖИРІННЯ ТА ГЕСТАЦІЙНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ НА ЕНДОТЕЛІАЛЬНІ ТА ГОРМОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ У ВАГІТНИХ	66
<i>Мануйлов С. М., Михайловська Н. С.</i> КОМБІНОВАНА ФАРМАКОТЕРАПІЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ COVID-19	68
<i>Манухіна О. М.</i> РІВЕНЬ ВІТАМІНУ D ПРИ ЧЕРВОНОМУ ПЛЕСКАТОМУ ЛИШАЮ ПОРОЖНИНИ РОТА У ЖИТЕЛІВ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ	70
<i>Oleshko T. B., Larin O. V., Chaikin R. I.</i> INVESTIGATION OF THE EDNRA GENE POLYMORPHIC SITE INFLUENCE ON THE LARGE ARTERY STROKE DEVELOPMENT IN DEPENDENCE ON THE BLOOD PRESSURE LEVEL	71

2. Cognitive impairment restoration in patients suffered with stroke during the post-COVID period / O. Stoyanov et al. Journal of Education, Health and Sport. 2022. Vol. 12, no. 2. P. 336–343. URL: <https://doi.org/10.12775/jehs.2022.12.02.034>.

УДК 61

Манухіна О. М.

К.мед.н., доцент

Доцент кафедри стоматології післядипломної освіти
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

РІВЕНЬ ВІТАМІНУ D ПРИ ЧЕРВОНОМУ ПЛЕСКАТОМУ ЛИШАЮ ПОРОЖНИНИ РОТА У ЖИТЕЛІВ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ

Червоний плоский лишай ротової порожнини (ЧПЛ ПР) — автоімунне захворювання, яке, зазвичай, проявляється тривалими епізодами загострення та ремісії і вирізняється різноманітним клінічним проявом. Етіопатогенез цієї патології досі остаточно не визначений. Лікування не має певної стратегії і часто залишається складним завданням [1, р. 2964; 2, р. 617]. Вітамін D бере активну участь у патогенезі захворювань, викликаних імунізацією, а також може сприятливо впливати на здоров'я порожнини рота. Він має протизапальні та імуномодуючі властивості, а також регулюючий вплив на проліферацію та диференціювання кератиноцитів; що дає можливість припустити його можливу роль при лікуванні ЧПЛ ПР [3, р. 269; 4, р. 138]. Враховуючи вищенаведене, метою дослідження було визначення рівня вітаміну D у пацієнтів з різними формами ЧПЛ ПР. Дослідження проводилося серед населення прифронтових територій південно-східної України. Група спостереження складалася з 23 пацієнтів з типовою, ерозивно-виразковою, ексудативно-гіперемічною та гіперкератотичною формами червоного плоского лишая ротової порожнини, які проходили обстеження та комплексне лікування протягом 2022 – 2024 років. При обстеженні застосовували традиційні клінічні і лабораторні методи, рівень 25-гідроксівітаміну D (25(OH)D) визначали методом ІФА (аналізатор і тест-система EUROIMMUN, Німеччина). Середній вік обстежених склав 52,7 років. Всі пацієнти мали супутню загальносоматичну патологію і захворювання тканин пародонту, а також страждали від різного ступеня депресії, тривоги та стресу. У жодного з обстежених пацієнтів рівень вітаміну D не відповідав показникам клінічної норми. В одному випадку виявлений важкий дефіцит (4 нг/мл), в 5 – дефіцит (показник коливався в межах 5 – 9 нг/мл), у 17 – ризик дефіциту (10 – 18 нг/мл). Середній показник склав 14,4 нг/мл. Ми не виявили сталого зв'язку між клінічною формою ЧПЛ ПР та рівнем вітаміну D в сироватці крові обстежених. Виявлені зміни спонукали до включення в комплексне лікування пацієнтів з ЧПЛ ПР препаратів вітаміну D. Вибір препарату, дозування та тривалість курсу лікування визначалися інтерністами, які проводили лікування

загальносоматичної патології у пацієнтів групи спостереження. Враховуючи певний зв'язок між зниженим рівнем вітаміну D та червоним плоским лишаєм у пацієнтів із ураженнями порожнини рота, контроль та додавання вітаміну D можуть позитивно вплинути на ефективність лікування цього захворювання, яке входить до групи потенційно злякисних.

Список літератури

1. Saeed S, Choudhury P, Ahmad SA, Alam T, Panigrahi R, Aziz S, Kaleem SM, Priyadarshini SR, Sahoo PK, Hasan S. Vitamin D in the Treatment of Oral Lichen Planus: A Systematic Review. *Biomedicines*. 2022 Nov. 17;10(11):2964. doi: 10.3390/biomedicines10112964. PMID: 36428531; PMCID: PMC9687323.

2. Motahari P, Purnagi Azar F, Rasi A. Role of vitamin D and vitamin D receptor in oral lichen planus: a systematic review. *Ethiopian Journal of Health*. 2020;30(4):615–622.

3. Sakthivel S, Gunasekaran S, Castellino R, et al. Serum vitamin D levels in patients with oral lichen planus: a systematic review and meta-analysis. *Gulhane Med J*. 2021;63(4):267–273.

4. Thum-Tyzo KJ, Tyzo BJ, Chałas R. Oral lichen planus in patients from the Lublin Voivodeship in relation to serum 25-hydroxyvitamin D3 levels. *Ann Agric Environ Med*. 2024;31(1):138-143. doi:10.26444/aaem/169166.

Oleshko T. B.

Physiology and Pathophysiology Department
Sumy State University

Larin O. V.

Physiology and Pathophysiology Department
Sumy State University

Chaikin R. I.

Physiology and Pathophysiology Department
Sumy State University

INVESTIGATION OF THE EDNRA GENE POLYMORPHIC SITE INFLUENCE ON THE LARGE ARTERY STROKE DEVELOPMENT IN DEPENDENCE ON THE BLOOD PRESSURE LEVEL

Endothelial dysfunction is one of the leading mechanisms involved in the development of many cardiovascular diseases and large artery stroke (LAS) in particular. Its most significant manifestation is an imbalance between vasodilators and vasoconstrictors, with a prevalence of the latter [1]. The most potent vasoconstrictor is endothelin-1, which exerts its effect by interacting with specific endothelin A receptors (EDNRA) [2; 3]. It is known that the functioning and metabolic activity of EDNRA depends on the structural features of its encoding gene. Therefore, it is essential to study the role of polymorphic variants of the EDNRA gene in the LAS